

FRANTZIAKO LEGEDI ANTITERRORISTA ETA INSTRUKZIO EPAILEEK EGINDAKO GEHIEGIKERIAK SALATU DITU FIDHK

Nazioarteko Giza Eskubideen Federazioak gogorki salatu du Frantziako Justizia

■ Euskaldun, kortsikar, kurdu edo islamiar orok atxilotua eta presondegiratua izateko arriskua du

■ Frantziako Justizian, aurkako froga zuzenik eduki gabe, akusatuak urte luzeetarako zigor daitezke

■ Lege antiterroristak berak giza eskubideen printzipioak bortxatzen dituela dio txosten horrek

Hur Gorostiaga / Baiona

«MEZU oso argi bat ateratzen da Pariseko instrukzio epaile antiterroristen buru den Bruguere eta bere lankideen dossierengandik, kortsikar, euskaldun, kurdu eta islamiar komunitateei buruz: nahiz eta zuen kontra ekimen terroristekin zerikusirik duten funtsezko ezer ez egon, atxilotuak, galdezkatuak eta luzarako presondegiratuak izateko arriskua duzue, zuen komunitateko bertz zentzuzko kiderekin elkartze hutsagatik». Esaldi horixe da Nazioarteko Giza Eskubideen Federazioak Frantziako legedi antiterrorista eta sail antiterroristaren azterketatik atera duen ondorioa.

Txostena bi abokatuk egin dute, Michael McColgan ingelesak eta Alessandro Attanasio italiarrak. Magistratuekin, abokatuekin, presoekin, poliziak eta administrazio-ko ordezkariak iazko apiriletik azarora egindako ikerketaren ondorio nagusia, «Frantziak Giza Eskubideen Europar Konbentzioaren printzipioak bortxatzen» dituela atera dute.

FIDH erakundeak egindako txostenaren arabera, 1986. urtean Charles Pasqua

Elisabeth Guigou, Frantziako Justizia ministroa.

Barne ministroarekin abiara zi ziren lege antiterroristek, Giza Eskubideen Konbentzioko printzipioak bortxatzen dituzte lehenik. Baina era berean, Pariseko sail antiterroristan dauden epaileek -Bruguere, Le Vert, Thiel eta Ricard- lege horie-

tan oinarrituz egiten dituzten ekimenak ere giza eskubideen kontratatzat dituzte txostenaren egileek.

Pasqua legeek «ondorio perbertsoak» dituztela dio txostenak, eta ondorioz instrukzio epailearen jarrera bereziki salatu dute. Lege

horien arabera, terrorismoko afera guztiak Parisen daude zentralizaturik, epaile, polizi, prokuradore eta Akusazio Ganbararen arteko harreman «ezegokia» sorturik. Azken finean, epaileak pertsona bat akusatu edo libratu dezaketen frogak bilatzera

joan ordez, akusagarrietara mugatzen dela diote, Ministerio Fiskalaren lana eginaz. Gisa berean, legeak «akusatuak zigortzeko frogak zehatz beharrik ez duela eskatzen» agertarazten du txostenak, «indizio izatera iristen ez dena ere frogatzat erabiltzen» dutela salatzen.

«Legea inkriminaziorako zabalegia da, interpretaziorako eta arbitrarioarako tarte zabalegia uzten du. Horrek ekartzen du epaileak ez duela aski ahaleginik egiten ere, ekintza terrorista zehatz batean pertsonaren parte hartze zuzena frogatzeko, eta ez du horren beharrik. Edozoin froga moeta, baita insignifikatiboa ere garrantzitsutzat jotzen da, frogatzat jotzen da». Horien artean pertsona batek bertze baten telefonoa izatea, elkar ezagutze hutsa, edo aldikari batzuk etxean izatea ez direla frogatzat jotzen ahal dio, nahiz askotan hala gertatzen den. «Epaimahiak epaia ematen duenean ere, ez du arrazoitzen zein frogaren arabera zigortzen duen, prokuradorearen erranetara mugatzeko». Egoera «alarmantea», «harrituak» geratu direla azaltzen dute «froga eskasien» aurrean.

Aterabide politikoa

■ «NOIZBAIT Frantziako Gobernuak Euskal Herria eta Kortsikako arazoa, arazo politiko bezala kontuan hartu beharko» duela dio txostenak; «eta hobe lehen bait lehen baldin bada» gaineratzen dio aurrekoari. «Legezko errepresioak, arazo gehiago sortzen du konpontzen dituenak baino. Atxilotu eta presondegiratuak sendimendu eta haserreak, baita beren familia eta komunitateko gehiengoarenak ere ekimen berriak sortuko ditu, desobedientzia zibilaz, matxinadaz -eta azken batean- borroka armatuaz. Kortsika eta Euskal Herriko nahi eta aldarrikapenak ez dira desagertuko poliziaren sarekaden maiztasunaren arabera, ez eta nazionalista atxilotu eta kondenatu kopuruen arabera».

Presoen hurbilketa

■ EUSKAL presoak Frantziako hiriburuan egonez, «familiarendako bisitak izugarri zailak eta garestiak» direla dio txostenak. «Bidaia luzeak egin behar dituzte, askotan egun bat baino gehiagokoak, ordu bat edo bi beraiekin pasatzeko. Presoek eta familiekin zigor gehituztat dute eta errugabetasunaren kontrako zeharkako erasotzat. Ikuspuntu hori erabat justifikatuta dago». «Medikuntza zerbitzueterako bidea mugatua dute, eta elkarrekin komunikatzeko ahalmena ere hainbat presondegitan sakabaturik daudelako». «Etxetik hurbileneko presondegitan egon beharko lukete» dira txosteneko zenbait pasarte Giza Eskubideen Hitzarmenaren 6 (3) puntua bortxatzen dela frogatzeko.

Aldaketarako gomendioak

■ «EGOERA oso kezagarria» dela ohartarazi ondoan, egun Frantziar Konstituzioaren printzipioen aurka egiten duela ere ohartarazidu. «Berrehalako aldaketak» galdegin dituzte txostengileek, lege antiterroristarekin bukatzeko, «nahi haina jende inolako frogarik gabe atxilotzeko aitzakia den gaixtagin elkarteko kide» izatearen akusazioa desagertzea, egungo epaile antiterroristen antolamendua desegitea, abokatek defentsa eskubidea eta dosierra izateko ahalmena erraztea, behin behineko atxiloteta epea (96 ordu) murriztea eta behin behinko presondegia mugatzea, ustezko errugabetasuna errespetatzea eta dossierreko gaiak prentsari ez filtratzea, dira oro har, txostengileek egindako gomendioak.